

NOVICE

kmetijskih, obertnijskih in narodskih reči.

Odgovorni vrednik *Dr. Janez Bleiweis.*

Tečaj X.

V sredo 28. julia (sredoletna) 1852.

List 60.

Mravlja in kobilica.

Basen poslovenjena.

Je mravlja skerbno
Se trudla močno,
In kar je dobila
Je urno znosila
V svoje gumno.

Kobilca cverči,
Vse v nemar pustí,
Po travnikih piska,
Veselo jo vriska,
Le v petji živi.

Marljiva mravlja
Jo vpraša skerbna:
»Zakaj nek ne spravljaš,
Se le obotavljaš?
Bo lakot prišla!«

»Kaj, bebka, ne veš,
In tega ne umeš:
Poleti da péti,
Veselo živéti
In plesati smeš?« —

Narava zaspi,
Ze zima buči;
Kobilca pa strada,
Še nima osada,
Gladú koperní.

Izstradana vsa
Je k mravlji prišla,
Jo milo prosila
Da b' kaj ji delila
Iz svojiga gumna.

Vseč mravlji to ni,
Za zlo se ji zdi,
Da b' lena prosila,
Ki ni se potila,
Ji tak govori:

»Lénih ne redim,
Le pridnim delim.
Poleti si péla
V veselji živela,
Pa pleši pozim'.«

»To naj te uči,
To naj te modrí:
Da treba poleti
Za zimo skerbeti,
Za starosti dní!«

Slavén na Laškim.

Različne skušnje.

(*Nove konjske podkve*). Neki gosp. Miles v Exeter-u na Angleškem je razglasil novo podkovanje kónj, ter pravi, da vse sedanje podkve so konjem škodljive, ker oklepajo kopito, da se ganiti ne more. Nove podkve Milesove so tako napravljene, da se kopito raztegniti more, kadar konj na

nogo stopi, in imajo le 4 ali 5 žebljev. To podkovanje je nek tako dobro poterjeno, da na Hanoveranskim vojaške konje že tako kujejo. — Tako se bere v časnikih, brez da bi kaj več povedali, kako so nove podkve napravljene. To je res, da so o tem navadne podkve škodljive, da je kopito na nje tako pribito, da se širiti ne more, — ali bojo pa to napčnost Milesove podkve odvernile, se prederzujemo tako dolgo dvomiti, dokler ne bojo obilne skušnje novo napravo poterdile. Vsaka novina ima sperviga hvalivcev dovelj; tudi tako imenovane škrajaste podkve Angleža Clark-a enake baže so bile leta 1817 močno hvaljene — sedaj jih nihče ne rabi.

(*O pomanjkanji murviniga listja sviloprejkam svinsko mulavo ali kurji jezik* — Vogelknöterich, Hansel am Wege — *pokladati*) se je iz Španjski ga nanagloma hrup zagnal in kmalo se je po mnogih časopisih bralo, da to zeliše, ktero posebno pri potih rado rase, je sviloprejkam (židnim gosencam) dobra piča. Ali je morebiti Španjska sviloprejka ali pa Španjska mulava vsa drugač, po skušnjah na Štajarskim in po skušnjah na Krajskim gosp. dr. Orl-a se tudi nar bolj požrešna sviloprejka še ne dotakne ne tega zeliša.

(*Koliko se mora prav za prav gnoja na njivo devati, da zemljiše vedno pravo rodovitnost obderži?*) Tednik Štaj. kmetijske družbe podá po mnogih skušnjah ključ k temu v sledečim kratkim, natanjko prerajtanim vodilu takole: Kolikor polovica posušeniga pridelka vaga, za toliko se je zemlja oslabela, — to polovico poštevaj (multiplicire) s številko 4, in znesek, ali to, kar ti ta rajtinga da, ti naznani, koliko bo treba gnoja na njivo navoziti, da se zemljišu spet popolnoma poverne, kar mu je pridelk vzel.

(*Prešiče dobro spitati ali odebeliti*) je treba, da se jim piča malo po malim daje in večkrat spreminja. Tudi je dobro zadnji čas jim včasih enmalo soli, antimona, praženiga (roštaniga) ovsa dajati. Navadno se poletni prešiči z večim pridam spitajo kakor zimski.

Ogled kmetijstva na Angleškem.

(Dalje.)

Obdelovanje poljá in poljski pridelki.

Poljodelstvo je na Angleškem in tudi v Škocii na tako visoki stopnji, da ne najdeš ne za ped zemljiša, ktero bi bilo z roko obsejano. Vse sejejo ondi z mašinami v verstah po 6 do 24 palcov saksebi, in večidel vse sadove okopujejo in osipujejo.

Zemljiša ne obdelujejo le z navadnim plugam